

Zadatak 40.

Za pozitivne brojeve a i b definiraju se sljedeće sredine; **harmonijska**:

$$H(a, b) = \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}, \text{ **geometrijska**: } G(a, b) = \sqrt{ab}, \text{ **aritmetička**: } A(a, b) = \frac{a+b}{2},$$

kvadratna: $K(a, b) = \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}$. Dokaži da je uvijek

$$\min\{a, b\} \leq H(a, b) \leq G(a, b) \leq A(a, b) \\ \leq K(a, b) \leq \max\{a, b\}.$$

Vrijedi i poopćenje ove tvrdnje za sredine n pozitivnih brojeva $a_1, \dots, a_n$. Razmisli kako u tom slučaju glase ove sredine.

Rješenje.

Pretpostavimo da je $a \leq b$.

Provjerimo prvu nejednakost:

$$\min\{a, b\} \leq H(a, b) \iff a \leq \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} \iff a \leq \frac{2ab}{a+b} \\ \iff a^2 + ab \leq 2ab \iff a \leq b;$$

Nejednakost je valjana.

Sada provjerimo da li vrijedi $G(a, b) \leq A(a, b)$, tj. $A(a, b) \geq G(a, b)$:

$$\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab} \iff (\sqrt{a} - \sqrt{b})^2 \geq 0;$$

što je istina.

Za dokaz nejednakosti $H(a, b) \leq G(a, b)$ uzmemo da je $a = \frac{1}{c}$, $b = \frac{1}{d}$ te imamo:

$$\sqrt{\frac{1}{c} \cdot \frac{1}{d}} \geq \frac{2}{c+d} \iff (c+d)^2 \geq 2cd \iff c^2 + d^2 \geq 0;$$

$A(a, b) \leq K(a, b)$:

$$2ab \leq a^2 + b^2 \implies (a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab \leq 2(a^2 + b^2) \\ \frac{a+b}{2} \leq \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2}} \iff \frac{(a+b)^2}{4} \leq \frac{a^2 + b^2}{2};$$

Zbog $(a+b)^2 \leq 2(a^2 + b^2)$ nejednakost je istinita.

I na kraju dokažimo $K(a, b) \leq \max\{a, b\}$:

$$\sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2}} \leq b \iff \frac{a^2 + b^2}{2} \leq b^2 \iff a^2 \leq b^2;$$

što je istina zbog pretpostavke da je $a \leq b$.

Za n pozitivnih brojeva $a_1, \dots, a_n$ ove sredine glase:

$$H_n(a) = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}};$$

$$G_n(a) = \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n};$$

$$A_n(a) = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n};$$

$$K_n(a) = \sqrt{\frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n}}.$$